

प्रेस काउन्सिल नेपाल

सहायक पाँचौ तह (वरिष्ठ सहायक) प्रशासनको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

भाग-१ लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	खण्ड	प्रश्न सङ्ख्या अडक भार	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन	१००	वस्तुगत बहुतर छोटो छोटो उत्तर लामो उत्तर		२५×२=५० ८×५=४० १×१०=१०	१:१५ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	विषयगत	क	५×४=२० १०×३=३०	३ घण्टा
				ख	५×४=२० १०×३=३०	

भाग २ : - सूचना प्रविधि सिप परीक्षण-१० र अन्तर्वार्ता -३०

पूर्णाङ्क :- ४०

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई भाग १ (लिखित परीक्षा) र भाग २ (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै पाठ्यांशबाट प्रश्न सोधिने छ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- भाग १ को परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र भाग २ को परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

प्रेस काउन्सिल नेपाल

सहायकस्तर पाँचौं (वरिष्ठ सहायक) तह प्रशासन/लेखाको खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको
पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र

पूर्णाङ्क :-१००

१. सामान्य ज्ञान (४० अङ्क)

- १.१ नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.२ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था - संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, आसियान, युरोपियन युनियन)
- १.३ विश्वका महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.४ सञ्चार तथा सूचना प्रविधि र विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.५ नेपालको संविधान, नेपालको शासनपद्धति र सरकार (केन्द्रीय, प्रादेशिक र स्थानीय)
- १.६ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

२. सामाजिक अध्ययन (४० अङ्क)

- २.१ नेपालको भूगोल
 - धरातलीय स्वरूपको किसिम, विशेषताहरू
 - प्राकृतिक स्रोतहरूको किसिम, उपलब्धि र वर्तमान अवस्था
 - भौगोलिक विविधता र जनजीवन
- २.२ नेपालमा पाईने हावापानीको किसिम र विशेषता; हावापानीको विविधताबाट उत्पन्न भएका आर्थिक तथा सामाजिक क्रियाकलाप र जिविकोपार्जनमा विविधता
- २.३ नेपालको आधुनिक इतिहास: पृथ्वीनारायण शाह देखि हालसम्म ।
- २.४ नेपालमा राजनैतिक विकास, बहुदलीय व्यवस्था, संसदीय व्यवस्था, संघीय गणतान्त्रिक शासन प्रणालीको महत्व र कार्य ।
- २.५ योजनावद्ध विकास र चालू आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी
- २.६ वातावरण प्रदूषणका कारणहरू र यसबाट हुने खतराहरू, वातावरण स्वच्छ र सन्तुलित राख्ने उपायहरू, शहरीकरण र जनसंख्या वृद्धि तथा वातावरणको सम्बन्ध ।

३. विविध (२० अङ्क)

- ३.१ आर्थिक विकासका पक्षहरू : कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, रोजगार र पूर्वाधार
- ३.२ आर्थिक विकासका सम्बाहकहरू : सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्र
- ३.३ ज्वलन्त विषयहरू : गरीबी निवारण, बेरोजगारी, जनस्वास्थ्य, खाद्य सुरक्षा, सामाजिक सुरक्षा,
- ३.४ उर्जा संकट, सूचना प्रविधि र सामाजिक सञ्जाल
- ३.५ समावेशीकरण र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- ३.६ लोकतन्त्र र मानव अधिकार
- ३.७ सामाजिक समस्या, विकृतिहरू र त्यसको समाधान
- ३.८ सामाजिक द्वन्दका कारण, असर र व्यवस्थापनका उपायहरू

खण्ड“क”

५० अंक

१. कार्यालय सञ्चालन, अभिलेख व्यवस्थापन (२५ अङ्क)

- १.१ पत्र व्यवहार/चिठी पत्र : परिचय, उद्देश्य, चिठिका प्रकार : प्रयोग र प्राथमिकताको आधारमा
- १.२ अवधारणपत्र, टिप्पणी र निवन्ध लेखन
- १.३ दर्ता, चलानी, पञ्जिका, जनसम्पर्क
- १.४ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य, महत्व र आवश्यकता
- १.५ फाइलिङ सम्बन्धी जानकारी
- १.६ कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्युटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्व
- १.७ सुशासन

२. सार्वजनिक सेवा सञ्चालन एवं व्यवस्थापन (२५ अङ्क)

- २.१ कार्यालय र कार्यालय व्यवस्थापनको अवधारण र महत्व
- २.२ कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, प्रकार र माध्यम
- २.३ कार्यालयमा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको आवश्यकता र महत्व
- २.४ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ र महत्व
- २.५ सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका/माध्यमहरू
- २.६ सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सेवा प्रदायकको भूमिका र सेवाग्राहीको अधिकार तथा दायित्व
- २.७ सञ्चारमाध्यमको दर्ता, सूचीकरण
- २.८ सूचनाको हक सम्बन्धी जानकारी

खण्ड“ख” (५० अङ्क)

१. नेपालको संवैधानिक विकासक्रम
२. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
३. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
४. प्रेस काउन्सिल ऐन, २०४८ र प्रेस काउन्सिल (कार्य व्यवस्था) नियमावली, २०४९
५. श्रमजीवी पत्रकार सम्बन्धी ऐन, २०५१ र श्रमजीवी पत्रकार सम्बन्धी नियमावली, २०५३
६. सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको दीर्घकालीन नीति, २०५९ र राष्ट्रिय आमसञ्चार नीति, २०७३
७. सरकारी निकायमा विद्युतीय पत्राचार (इमेल) व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५
८. प्रेस काउन्सिल कर्मचारी विनियमावली, २०७६
९. प्रेस काउन्सिल आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०५७
१०. पत्रकार आचारसंहिता र निर्देशिकाहरू, मिडिया अनुगमन
११. पत्रपत्रिका वितरण सम्परीक्षण (ABC) सम्बन्धी जानकारी
१२. नेपालमा पत्रकारिताको विकास, अवसर, चुनौती तथा सम्भावनाहरू
१३. सूचना प्रविधि र यसबाट पत्रकारितामा देखिएका अवसर एवं चुनौतीहरू

सूचना प्रविधि सीप परीक्षण
प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari (Nepali) Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basics, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ। दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसलाई शब्दमा गणना गरिने छैन। तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute) निकालिनेछ

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$